

COLABORARE ROMÂNNO-GERMANĂ

În numărul 3/1993 al periodicului Oficiului Renan pentru Protecția Monumentelor este prezentat proiectul de inventariere exhaustivă a satelor din zona de colonizare săsească din Transilvania*. Proiectul, finanțat de Ministerul de Interne al Germaniei și în cadrul căruia colaborează alături de Siebenbürgisch-Sächsischer Kulturrat din Gundelsheim/Neckar institute de cercetări (Cluj, Sibiu), instituții de învățământ superior și Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice din România, este pus sub patronajul ICOMOS și inclus în acordul cultural încheiat între guvernele României și Germaniei. Autorul articolului și conducătorul științific al proiectului, dr. Christoph Machat, face un scurt istoric al modului în care a luat naștere această colaborare, al dificultăților întâmpinate și al eforturilor necesare demarării acesteia, al obiectivelor pe care și le propune.

Proiectul, cu o durată totală de patru ani (1992–1995), asigură identificarea și documentarea, cu

metode și mijloace moderne, a tuturor clădirilor cu valoare patrimonială din 247 localități din sud-estul Transilvaniei și regiunea Bistriței. Materialul obținut este arhivat cu mijloace electronice la Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, iar o copie a acestuia se află la Sfatul Cultural al Sașilor Transilvăneni. Este prevăzută, de asemenea, inițierea seriei *Topografia monumentelor din Transilvania*, al cărei prim volum va cuprinde descrieri, fotografii, relevee ale monumentelor din 13 localități – zona Rupea și Cincu.

Modul în care pot fi protejate pentru viitor aceste clădiri cu valoare de monument, ce se constituie într-un fond cu o densitate dificil de întâlnit în alte zone, este însă o întrebare căreia nimeni nu-i poate răspunde pentru moment. Problemelor întâlnite în toate localitățile rurale din țară li se adaugă aici efectul depopulării masive prin emigrarea sașilor, gospodăriile acestora fiind în mod frecvent ocupate de romi sau alte populații sezoniere; lipsite de o întreținere

adecvată, clădiri datând din secolele XVIII–XIX se distrug în timp record exemple în acest sens fiind câteva locuințe din Libert și Cincșor, care în intervalul cuprins între august 1992 când au fost documentate, și aprilie 1993, la o revenire în localitățile respective, erau deja în stare avansată de degradare, rămânând numai în memoria secundară a arhivei. O rază de speranță există totuși pentru monumente ca biserica din Deal – Sighișoara sau fostă biserică evanghelică din Drăușeni care beneficiază de fonduri de restaurare din partea Fundației Messerschmitt și de asistență de specialitate prin Comitetul Național German ICOMOS și DMASI.

ADRIANA STROIE

* Christoph Machat, *Entvölkerte Dörfer vom Verfall bedroht! Zur Erfassung des deutschen Kulturerbes in Rumänien*, în „Denkmalpflege in Rheinland“, 10. Jahrgang Nr. 3, 3 Vierteljahr 1993.

Ion Băcănar, Gh. Iacob,

HARTA SCHITURILOR ȘI MĂNĂSTIRILOR DIN ROMÂNIA,
Fundația Anastasia, București, 1993

O hartă a schiturilor și mănăstirilor din țară este un instrument al specialistului și călătorului îndelung așteptat. Și iată că Fundația Anastasia a răspuns acestei așteptări prin lucrarea de față, apărută în foarte bune condiții grafice (datorate firmei M.T.I.L. Rom, distribuitorul produselor Kodak Film).

Câteva precizări se impun, totuși: – corect ar fi fost ca titlul lucrării să fie „Harta schiturilor și mănăstirilor ortodoxe din România”.

– s-ar fi impus o mai atentă urmărire a corectitudinii – astfel, la

„listă”, Ciocanul (județul Argeș) apare drept mănăstire, așa figurează și pe hartă, când, în realitate, este vorba de *schitul* Ciocanul; Cetățuia (din același județ) apare în aceeași situație ca și Ciocanul. Pentru a evita astfel de confuzii, credem ca ar fi trebuit consultate lucrările arhimandritului Ioanichie Bălan.

În multe cazuri, harta drumurilor este inoperantă pentru cel care vrea să viziteze un anumit „așezământ”, deoarece, fără câteva explicații sumare, dar absolut necesare, „temerarul” nu va putea ajunge la, de

exemplu, mănăstirea Robaia (județul Argeș).

Salutăm această apariție editorială, considerând-o absolut necesară, dar, în același timp, prin prisma celor de mai sus, o putem caracteriza ca o semivictorie a Fundației Anastasia. O viitoare ediție cu puținele îndreptări care se impun va constitui, cu siguranță, o reușită deplină.

AURELIAN STROIE